

20. søndag efter Trinitatis d. 14. oktober 2018

Salmer:

753: Gud, du som lyset og dagen oplod

390: Gud, lad dit ord i nåde lykkes

601: Herlighedens Gud

69: Du fødtes på jord

476: Kornet, som dør i jorden

80: Tak og ære være Gud

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 21,28-44

Jesus sagde: »Men hvad mener I? En mand havde to sønner. Han gik hen til den første og sagde: Min søn, gå ud og arbejd i vingården i dag. Men han svarede: Nej, jeg vil ikke! Bagefter fortrød han og gik derud. Så gik han til den anden søn og sagde det samme til ham. Han svarede: Ja, herre! men gik ikke derud. Hvem af de to gjorde deres fars vilje?« De svarede: »Den første.« Jesus sagde til dem: »Sandelig siger jeg jer: Toldere og skøger skal gå ind i Guds rige før jer. For Johannes kom til jer og lærte jer vejen til retfærdighed, og I troede ham ikke, men toldere og skøger troede ham. Og skønt I så det, angrede I heller ikke bagefter og troede ham.

Hør endnu en lignelse! Der var en vingårdsejer, som plantede en vingård og satte et gærde om den, og han gravede en perse i den og byggede et vagttårn. Han forpagtede den bort til nogle vinbønder og rejste udenlands. Da høsttiden nærmede sig, sendte han sine folk til vinbønderne for at få sin høst. Men vinbønderne greb hans folk, og én pryglede de, en anden dræbte de, og en tredje stenede de. Han sendte nogle andre folk, flere end første gang, men de gjorde det samme ved dem. Til sidst sendte han sin søn til dem, for han tænkte: De vil undse sig for min søn. Men da vinbønderne så sønnen, sagde de til hinanden: Det er arvingen. Kom, lad os slå ham ihjel og få hans arv. Og de greb ham og smed ham ud af vingården og slog ham ihjel. Når nu vingårdens ejer kommer, hvad vil han så gøre med de vinbønder?« De svarede ham: »Et ondt endeligt vil han give de onde og overlade vingården til andre vinbønder, som vil give ham høsten, når tiden er inde.« Jesus sagde til dem: »Har I aldrig læst i Skrifterne: ›Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten. Det er Herrens eget værk, det er underfuldt for vore øjne?‹ Derfor siger jeg jer: Guds rige skal tages fra jer og gives til et folk, som bærer dets frugter. Og den, der falder over denne sten, bliver kvæstet, men den, som stenen falder på, vil den knuse.«

Måske kender I situationen. Man sidder lige og er optaget af noget, og så bliver der kaldt på en. Nu skal vi spise. Nu skal vi af sted, bilen er pakket. Nu skal du altså op og ud af sengen, klokken er mange.

Ja ja, nu kommer jeg. Jeg skal liiige læse en side mere i den her spændende bog. Jeg skal liiige spille en kamp mere i FIFA 2019. Jeg skal liiige kigge lidt mere på indersiden af mine øjenlåg.

Ja ja, nu kommer jeg. Og så går der alligevel mindst 5 minutter, inden vi gør alvor af vores løfte. Måske 10 minutter, måske længere tid. Måske når maden at blive kold, måske kører bilen uden os, eller vi vågner først igen langt op af formiddagen.

Vi siger ja. Og med vores handlinger siger vi nej. Det er langt fra godt. Det kan være respektløst, ja, utaknemmeligt over for den mor eller far eller ægtefælle, som har stået og forberedt maden, og nu bliver den kold. Vi lover mere, end vi kan holde. Vi bliver trætte af, når andre gør det, og i klare øjeblikke kan vi også blive trætte af, at vi indimellem selv gør det. Vi siger ja, men vores handlinger siger nej.

I torsdags havde vi menighedsrådsmøde i Vinderslev. Et af medlemmerne havde sagt, at han ikke kom. Han skulle noget med sit arbejde, så han var lovligt undskyldt. Det endte dog med, at han dukkede op alligevel. Hans aftale med arbejdet var aflyst, og han ville gerne tilbringe aftenen med os i hyggeligt selskab med snak om kirke, kalkning og konfirmander, og der var heldigvis kage nok til alle. Han sagde nej, men han endte med at sige ja med sine handlinger.

Hvad er bedst? Vi er vist ikke i tvivl. Det er bedst at sige nej, og så alligevel ende med at sige ja med sine handlinger. Så slutter man da trods alt med et ja.

Jesus har gang i den samme øvelse med ypperstepræsterne og folkets ældste. De øverste religiøse ledere og de øverste politiske ledere i Israel. De er også enige. Det er bedst først at sige nej og så ende med et ja.

Det lyder som en fredelig hyggelig diskussion om hverdagsbegivenheder, vi alle kender, og så lige pludselig skærper Jesus tonen: ”Sandelig siger jeg jer: Toldere og skøger skal gå ind i Guds rige før jer.”

Hørte de rigtigt? Skal toldere, de landsforrædere som tjener penge på deres landsmænd og giver nogle af dem til den romerske besættelsesmagt og resten til sig selv, skal de toldere gå ind i Guds rige før de øverste politiske ledere i Israel? De ledere, som elsker deres fædreland og gør deres for, at den romerske besættelsesmagt ikke får for stor indflydelse. Hvem skal gå først ind i Guds rige, det Guds rige, som var for jøder alene? Landsforræderen eller patriotten, som elsker sit jødiske hjemland? Ja, svaret giver vel sig selv, men ikke for Jesus.

Tolderen skal gå først ind, siger Jesus.

Ikke nok med det. Skøgen, den prostituerede, den som sælger sin krop og eller den som bare giver den til lidt for mange, hun skal gå ind i Guds rige før ypperstepræsterne. De religiøse ledere, som vel burde være de tætteste på Gud. De ledere, som kæmper for renhed og for gode og sunde ægteskaber, som kæmper imod umoral og kaos. De ledere skal gå ind i Guds rige efter den prostituerede.

Jesus, det kan du da ikke mene? Jesus, det virker umenneskeligt. Jesus, du roder rundt i det, du vender op og ned på tingene.

Ja, det gør han. Og han uddyber gerne hvorfor. Det handler om Johannes Døberen. Han kom med et budskab fra Gud og stod i ørkenen og råbte og ved floden og døbte. Skynd jer at vende om. Skynd jer at komme. Guds rige er her lige om lidt. Guds søn, den længe ventede og lovede frelser, han kommer lige om et øjeblik. Vær klar. Vend om.

Ypperstepræsterne og folkets ledere var skeptiske. De sagde nej tak. De havde ikke brug for omvendelse. De var tæt nok på Gud, tænkte de. Tolderne og skøgerne, de sagde ja tak. De havde brug for at komme tættere på Gud. De ville gerne gøre sig klar til, at Guds rige kom, at Guds søn kom tæt på.

Ypperstepræsterne og folkets ledere så det. De havde en chance for at ændre deres nej til et ja. For når så mange mennesker kom til Johannes Døberen og lyttede til ham, så kunne der måske være noget ved det? Noget sandt, noget fra Gud? Men nej. De sagde nej og holdt fast i deres nej. De sagde ikke nej og så ja, men nej og så nej.

Jesus fortæller videre om en mand, som planter sin vingård. Bygger tårn og stakit rundt om den til beskyttelse, for den betyder noget for ham. Han rejser udenlands og ansætter nogle vinbønder til at passe den for sig. De skal aflevere det meste af vindruerhøsten til ham og får noget af overskuddet som løn for deres arbejde. Til høsttid, når vindruerne er klar, sender vingårdsejeren sine folk til

vinbønderne for at få sin høst. Men vinbønderne er utroligt hårdhændede mod de folk. Én giver de en solid omgang tæsk, én slår de ihjel og én stener de. Vingårdsejeren er utroligt tålmodig. Hvorfor han ikke allerede her bliver sur og melder dem til myndighederne eller politiet, det er svært at forstå. Men de får en chance til. Han sender igen nogle folk ud til vinbønderne. Men de gør det samme. Tæsk, drab og stening.

Til sidst sender han sin søn til dem. Ham vil de da have respekt for. At sende sin søn er næsten det samme som selv at komme. Sønnen har autoritet og magt fra sin far. Hvad han bestemmer og gør, det står faren inde for. Hvad man gør mod sønnen, det gør man også mod faren.

Vinbønderne fortsætter deres vold. De slår sønnen ihjel. De tænker ved sig selv: hvis vi slår ham ihjel, så kan vi få hans arv. Så kan vi gå fra at være vinbønder, forpagtere af vingården, til selv at eje den.

Det er sært tænkt. Det er der da ingen verdens chance for, at de kan få lov til. Det er jo tyveri. Tyveri lagt oven i den vold og de drab, de allerede har begået.

Hvis ikke historien allerede havde forladt det realistiske og hverdagsagtige med de to første omgange mord og vold, så gør den det i hvert fald nu. Jesus ved godt, at det ikke er en normal logisk tankegang, at vingårdsbønder tror, de bare kan overtage en vingård ved at slå sønnen ihjel. Men han ønsker at sige noget helt bestemt med sin historie. Han ønsker at kaste lys over sin egen rolle og hvem, han selv er. Han ønsker at forklare ypperstepræsterne og de jødiske ledere, at når de siger nej til ham og i sidste ende sørger for at få ham slået ihjel, så siger de nej til Gud. At når de har sagt nej til Johannes Døberen, så siger de nej til Gud. Når de i hele Det Gamle Testamente har sagt nej til Guds profeter og Guds udsendinge der, ja, endda forfulgt dem, så har de sagt nej til Gud og bekæmpet Gud.

De jødiske ledere, ja, det meste af folket, er utroligt stædige nej-sigere.

Gud siger gang på gang ja ved at sende udsendinge til dem. Profeter i Det Gamle Testamente. Johannes Døber lige inden Jesus kom. Jesus selv, Guds søn selv. Gud er tålmodig. Gud siger igen og igen ja til sit folk. Ja, jeg vil jer. Ja, jeg ønsker, at I skal tilhøre mig. Ja, jeg ønsker at være jeres Gud og Far. Kom nu hjem til mig. Lyt nu til mig. Vågn nu op. Måltidet, det store himmelske festmåltid er klar, hvis I altså vil komme. Hvis I vil lytte. Hvis I vil lade være med at sige nej.

Gud siger ja og ja. Han har gennem sine profeter og igennem Johannes Døberen lovet, at han vil sende sin søn, den længe ventede frelser og befrier. Han har lovet det, og han har holdt det. Gud

holder, hvad han lover. Hans ja er et ja. Han ændrer ikke mening. Han ønsker at kalde de jødiske ledere tæt på sig. Han ønsker at kalde os tæt på sig. Han ønsker, at vi alle skal forstå, hvor meget han elsker os, og det ser vi netop ved, at han har sendt sin søn til os. Det havde han lovet, og det gjorde han. Han opfyldte sine løfter og viste dermed grundlæggende, at han er til at stole på.

Ikke nok med at han sendte sin søn. Som Jesu historie slutter, så dør sønnen. Men Gud nøjedes ikke med at sende sin søn, for at han skulle dø og dermed skaffe os tilgivelse, fred og forsoning med sig. Guds ja og kærlighed til sin søn var så stærk, at ikke dødens Nej kunne holde ham nede. Den sten, den person, som blev vraget og slået ihjel af ypperstepræsterne og de jødiske ledere, den sten har Gud netop gjort til hovedhjørnesten. Til den første og store sten i et helt nyt hus. Et helt nyt folk. Det er underfuldt. Det er svært helt at forstå. Men Jesu liv sluttede ikke med døden. Han opstod påskemorgen og grundlagde dermed et helt nyt et hus, et helt nyt folk.

Nu er Guds folk ikke længere kun dem, som tilhører det jødiske folk. Nu er Guds folk dem, som følger Kristus og ikke siger nej til ham. Nu er det muligt for både jøder og grækere, danskere, svenskere, polakker og tyskere at blive en del af Guds folk. Det er muligt for både patrioter og landsforrædere, for hvidvaskende bankmænd og lommetyve, for dem, som har givet lidt for gavmildt af deres krop eller set lidt for nysgerrigt på andres nøgne kroppe på en skærm. For dem, som holder sig langt væk fra alt og alle og kun stoler på sig selv.

Guds ja lyder os til alle. Det har det gjort gennem historien og helt frem til i dag. Han venter på vores svar. Vi siger ja, når vi bliver døbt og der bekræfter, at han er vores far, at Jesus er vores bror og herre, og at Helligånden, Guds ånd, må bo i os. Vi siger ja, når vi i konfirmationen bekræfter det ja, som vores forældre sagde i dåben.

Gud kalder fortsat på os. Vi siger ja ja, nu kommer jeg, men kommer vi? Ofte glemmer vi ham. Jeg glemmer indimellem at bede morgenbøn. Der kan være dage, hvor jeg ikke tænker så meget på Gud, eller glemmer at takke ham for de gode gaver, han giver mig. Venner og familie, et sikkert land at leve i. Varme smukke efterårsdage. Søde og nysgerrige konfirmander.

Andre af os siger måske mest nej. Nej, Gud ikke lige nu. Jeg har ikke brug for dig. Nej, det virker så bøvlet og overflødigt og gammeldags at skulle tro på dig.

Gud kalder på os alle, uanset om vi før i tiden mest har sagt ja eller nej. Hans ja har lydt til os gennem årtusinder, og det lyder til os hver dag. Hvert øjeblik. Om søndagen her i kirken og om mandagen på arbejdet, i skolen eller derhjemme i stuen.

Han kalder. Kom og find tryghed hos mig fra det, du frygter. Kom og find trøst fra det, som gør dig ked af det. Kom og find fred fra det som plager dig inderst inde. Kom! siger den Gud, som holder, hvad han lover.